

ת"פ 25031/01/10 - מדינת ישראל, באמצעות שלוחת תביעות חיפה נגד רושדי בריק, שאדי פחר אלדין

בית משפט השלום בצפת

ת"פ 25031-01-10 מדינת ישראל נ' בריק ואח'
תיק חיצוני:

בפני המאשימה
כב' השופט אורי גולדקורן
מדינת ישראל באמצעות שלוחת תביעות חיפה ע"י ב"כ עו"ד
רון בנעים
נגד
הנאשמים
1. רושדי בריק ע"י ב"כ עו"ד נג'מה הייב
2. שאדי פחר אלדין ע"י ב"כ עו"ד סאפי נוג'ידאת

הכרעת הדין

תוכן העניינים

(על-פי הפניה לפסקאות)

1. כתב האישום א

2. ראיות התביעה

2.1 עדי ראיה

2.1.1 סלים עוואד (המתלון)

2.1.1.1 ההודעה הראשונה ביום 16.1.2010 ג

2.1.1.2 ההודעה השניה ביום 17.1.2010 ד

2.1.1.3 בדוכן העדים ה

2.1.2 וולא עוואד

2.1.2.1 ההודעה הראשונה ביום 15.1.2010 יא

עמוד 1

2.1.2.2 ההודעה השניה ביום 17.1.2010 יב

2.1.2.3 בדוכן העדים יג

2.1.3 שאדי אבו-סאלח טו

2.1.4 זוהיר עוידאת יז

2.1.5 האדי איברהים כ

2.1.6 עפיף אבו-עוואד

2.1.6.1 ההודעה במשטרה ביום 15.1.2010 כא

2.1.6.1 בדוכן העדים כב

2.2 פציעותיו של סלים - על-פי התיעוד הרפואי כה

2.3 עדויות השוטרים על הסכין ועל פצעי המתלונן

2.3.1 רס"ר יוסף פיטוסי כז

2.3.2 רס"ב הרצל מלכה כח

2.3.3 רס"ב שי שחר כט

3. ראיות ההגנה

3.1 עדויות הנאשמים

3.1.1 רושדי

3.1.1.1 הבאתו של רושדי אל בית החולים לא

3.1.1.2 ההודעה הראשונה ביום 16.1.2010 לד

3.1.1.3 ההודעה השניה ביום 18.1.2010 לה

3.1.1.4 בדוכן העדים לו

3.1.2 שאדי

3.1.2.1 ההודעה הראשונה ביום 16.1.2010 לט

3.1.2.2 ההודעה השניה ביום 18.1.2010 מ

3.1.2.3 בדוכן העדים מא

3.2 ראיות נסיבתיות

3.2.1 פאחר אלדין נוראלדין מד

3.2.1.1 עדות ההזמה של סלים עוואד (המתלונן) מח

4. הכרעה בין גרסאות

4.1 קביעת אמת עובדתית מט

4.2 ההלכה לגבי ראיות נסיבתיות נא

5. ראיות ישירות ונסיבתיות

5.1 תיאור הראיות

5.1.1 אופן פציעתו של סלים נד

5.1.2 סכין בשימוש של רושדי נה

5.1.3 סכין בשימוש של שאדי נו

5.1.4 הימצאות סכין בזירת האירוע נט

5.2 הסקת מסקנות מהראיות הנסיבתיות ס

5.3 גרסת הנאשמים לגבי הראיות הנסיבתיות סג

6. הרשעת שאדי על-פי סעיף 184 לחסד"פ סה

7. היסוד הנפשי סח

8. התוצאה ע

1. כתב האישום

א. ביום 19.1.2010 הוגש נגד הנאשמים כתב אישום בו הואשמו בביצוע העבירות הבאות: פציעה כשהעבריין נושא

נשק חם או קר - לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין - לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין.

תמצית פרק העובדות שבכתב האישום הינה כדלקמן: בשעות הערב ביום 15.1.2010, בעקבות הערת המתלונן (להלן: סלים) לנאשמים על דרך נסיעתם הפראית ברכב בכפר מג'דל שמס, יצא הנאשם מס' 1 (להלן: רושדי) מהרכב, שלף סכין ופצע באמצעותה את המתלונן בלחיו השמאלית. כשתפס סלים את רושדי והשכיבו על הרצפה, משך הנאשם מס' 2 (להלן: שאדי) את המתלונן מאחור ובאמצעות סכין דקר אותו בזרוע ימין ובכתף שמאל. הנאשמים - שבעת האירוע החזיקו ברשותם, מחוץ לביתם וחצריהם, סכין בעלת להב מתקבע באורך של כ-10 ס"מ, מבלי שהוכיחו כי ההחזקה הייתה למטרה כשרה - גרמו לסלים את הפגיעות הבאות שהובילו לאשפוזו למשך שלושה ימים בבית חולים: חתך בעור הפנים משמאל באורך 3-3.5 ס"מ, פצע בכתף שמאל באורך כ-2-1.5 ס"מ בצד החיצוני מתחת לאקרומיון, ופצע עמוק בזרוע ימין, בצד החיצוני בשליש האמצעי באורך 2-3 ס"מ.

ב. לאחר ששני הנאשמים כפרו בעובדות כתב האישום, החלה שמיעת הראיות. נסקור להלן את ראיות התביעה וההגנה.

2. ראיות התביעה

2.1 עדי ראיה

2.1.1 סלים עוואד (המתלונן)

2.1.1.1 ההודעה הראשונה ביום 16.1.2010

ג. שעות אחדות לאחר האירוע נשוא כתב האישום (להלן: הקטטה), בסמוך לשעה שתיים לפנות בוקר של יום 16.1.2010, מסר סלים את הודעתו הראשונה, בעודו בבית החולים (נ/2). הוא סיפר לחוקר את שהתרחש לאחר שביקש מהנאשמים לחדול מההשתוללות ברכבם (ההדגשות הוספו - א"ג):

"... אך הם סירבו ורושדי התחיל לקנטר אותי ולדחוף ופתאום תקף אותי ושבאתי להגן על עצמי הרגשתי דם מהפנים וכשדחפתי אותו החבר שלו מעין קניה בא ומשך אותי אחורה ואז הרגשתי שאין לי שליטה על יד ימין ויותר מאוחר הבנתי שנדקרתי ולא הבנתי אם הדקירה ביד זה מרושדי או מהחבר שלו מעין קניה, ואז הגיע אחיו של רושדי פאיז בריק והתחיל לאיים עלי, ושיבח את אחיו על המקות (המכות - א"ג) שהוא נתן לי, ואז פינו אותי לבי"ח".

2.1.1.2 ההודעה השניה ביום 17.1.2010

ד. כעבור יום, בהודעתו השניה, בתחנת המשטרה (נ/3), סיפר סלים על שני מפגשים אקראיים עם הנאשמים, שקדמו לקטטה. מפגש אחד (להלן: המפגש הראשון) התקיים ביום 14.1.2010, בשעה 17:00 בו הבחין סלים, בעת שהיה במוסך בו עבד, בנסיעה מהירה של רכב, בו נהג שאדי כשלצידו רושדי, וצעק לרושדי שלא לנסוע במהירות. המפגש השני התרחש ביום האירוע, 15.1.2010, בשעה 21:30 לערך (להלן: המפגש השני), עת הבחין סלים פעם נוספת בנאשמים שניצבו ליד הרכב. כשפנה לשאדי וביקש להימנע מנסיעה מהירה בתוך השכונה, התערב רושדי והודיע לו שהם יסעו מהר ואין ביכולתו של סלים לעשות דבר בנדון.

את אירוע הקטטה, שהתרחש מאוחר יותר, בדרכו הביתה, תיאר סלים כך (ההדגשות הוספו - א"ג):

"בדרך הביתה ראיתי את הפיאט פונטו עם שניהם, ומי שנוהג היה שאדי, ונסעו מהר, ואז ביקשתי מהם לעצור. אני פניתי לנהג שאדי וביקשתי ממנו שיוריד את המהירות, כי רושדי היה עצבני ולא רציתי לריב ולכן פניתי לשאדי. רושדי ירד מהאוטו, ממושב שליד הנהג, ואמר לי שאני רוצה לריב ואמרתי לו שלא, והוא רצה לריב ואז דיברנו, ואז רושדי שלף סכין מתחת לחגורה של המכנסים ונתן לי שריטה בפנים עם הסכין. אני דחפתי אותו לרצפה בגלל שאיבדתי שליטה, ובשלב הזה אחרי שהוא דקר אותי בלחי שמאל, ראיתי שמשוה עף לו מהיד והבנתי שזה הסכין עפה לו מהיד אחר שדחפתי אותו, וישבתי עליו כדי שלא יקום ויקח את הסכין שוב. פתאום שאדי מושך אותי מאחורה ואז התחלתי להתנגד לשאדי, בגלל לברוח מהם, כי ראיתי וידעתי שיש לרושדי סכין, ואז תפסתי את רושדי שוב, ואז שאדי משך אותי עוד פעם, ובזמן הזה שאני תופס את רושדי נגמר לי הכוח מיד ימין, והרגשתי מכה בכתף שמאל, ואחרי כמה זמן הגיעו שכנים והפרידו בינינו, ואני הרגשתי מטושטש ולא הצלחתי להרים יד ימין, ואז מישהו אמר לי שיש לי דקירה ביד ימין, וירד לי דם, והבנתי ששאדי דקר אותי מאחורה בזמן שהייתי תופס את רושדי ודקר אותי דקירה מאחורה בגב ובזרוע ...".

ובהמשך:

"אני בטוח שרושדי דקר אותי בפנים, וחושב ששאדי דקר אותי בגב כי לא היה אף אחד חוץ ממנו מאחורי".
"... ובזמן שנדקרת בגב אני תפסתי את הידיים של רושדי ולכן מי שדקר אותי מאחורה היה שאדי".

2.1.1.3 בדוכן העדים

ה. בעדותו הראשית ציין סלים כי המפגש הראשון עם רושדי, ביום שקדם לקטטה, התרחש בשעה 21:00 (בעוד שבהודעה השניה צוין כי התרחש בשעה 17:00), כאשר רושדי ירד מהרכב. על שהתרחש במפגש השני הוא אמר:

"ראיתי את הפונטו ועצרתי ליד הפונטו ואמרתי לנהג: אתה נהגת אתמול? והוא אמר לי שכן, הוא היה הנהג. קפץ רושדי ושאל אותי אם אני רוצה לריב, אמרתי לו שאני לא רוצה לריב, והוא התעצבן עוד יותר. אמרתי לו: רושדי, אתה עדיין גור קטן, כשתגדל נריב, אני לא רוצה לריב איתך. הוא הרגיז אותי כל יום הוא רוצה לריב. אמרתי לו אני

לא רוצה לריב איתך. אמרתי לו שאני רוצה ללכת לעבודה שלי, ב"י ולהתראות. מסרתי את האוטו לקליינט וחזרתי ברגל לאותה שכונה" (עמ' 11).

בחקירה הנגדית הבהיר סלים כי הוא היה בתוך רכבו והנאשמים עמדו מחוץ לרכבם (עמ' 12).

1. את הקטטה שהתרחשה לאחר מכן הוא תיאר כך (ההדגשות הוספו - א"ג):

"הם נסעו מהר וברחתי מהאוטו שלהם שלא ידרסו אותי. התווכחנו עוד פעם, למה נוסעים מהר. אמרתי להם: אני מדבר אתכם יפה. ירד רושדי והתקרב אלי לאט לאט ... נתן לי סכין בפנים (מצביע על אזור לחי שמאל). הוא לא התקרב אלי עם סכין, הוא החביא את הסכין. התקרב אלי לאט לאט. איבדתי שליטה על עצמי ודחפתי אותו לרצפה. פתאום הרגשתי מכות מאחורה. התעסקתי עם רושדי. פתאום נשענתי על יד ימין, ולא יכולתי להישען עליה יותר. לא יודע למה. רבנו חצי דקה עד דקה והתחילו לבוא אנשים. שאלו מה קורה, ואמרתי להם כלום, אני יודע שיש לי צלקת, ולאט לאט נהייתי מטושטש. אמרתי להם: תלכו הביתה, לא קרה כלום.... באו אלי אנשים ואמרו לי: כל הבגדים שלך דם, ומישהו אמר לי: היד שלך, נוזל הרבה דם. הסתכלתי על היד וראיתי דם מיד ימין שלי. הבנתי כי כשהיד שלי התכופפה, דקרו אותי בסכין. לא ראיתי שדקרו אותי ולא הרגשתי את הדקירה. כשאמרו לי הרגשתי את הסכין ביד ימין. לקחו אותי לבית החולים כי הפכתי להיות יותר מטושטש. יחד עם רושדי היה שאדי שעמד מאחורי כאשר התעסקתי עם רושדי מקדימה. כשאנחנו רבנו, רק אנחנו היינו בזירה" (שם).

2. בחקירה הנגדית נשאל סלים אודות דקירתו בסכין על-ידי רושדי:

"איבדתי שליטה כשהוא נתן לי עם הסכין בפנים ודחפתי אותו ולא הצלחתי לתת לו מכות בגלל ששאדי נתן לי מכות מאחורה ומשך אותי" (עמ' 14).
"הוא היה עם סכין ואני לא הייתי עם כלום ... הוא התקרב אלי לאט לאט והחביא את הסכין וגם היה חושך" (שם).
"ראיתי משהו מבריק אבל זה בשניות ואי אפשר לתאר את זה. היה חושך ואתה לא מסתכל על כל דבר. אתה מאבד שליטה" (שם).

הוא נשאל אף אודות הודעתו הראשונה בבית החולים, בה לא נזכרה דקירתו בסכין על-ידי רושדי:

"סיפרתי לחוקר על הסכין גם בבית החולים בצפת" (עמ' 16).
"אמרתי ראיתי דם בפנים, ויכול להיות שהשוטר לא רשם את המילה 'סכין'" (עמ' 17).
"יכול להיות שבטעות אמרתי דחיפה (בהודעה הראשונה - א"ג). התקיפה הראשונה הייתה סכין" (עמ' 18).

הוא אישר כי הקטטה הייתה בשעה 22:30 לערך, וכי ניתן היה לזהות אדם ממרחק 4 מטר בחושך, והוסיף:

"ראיתי תנועה של הנפת יד, אינני זוכר איזה יד, יכול להיות מהמעיל ויכול להיות מהמכנסיים" (עמ' 15).

"ראיתי משהו מבריק עף לו מהיד" (עמ' 18).

"ראיתי משהו מבריק" (עמ' 20).

"החוקר הראה לי תמונות של סכינים. לא ראיתי את הסכין. ראיתי ברק של סכין" (שם).
"החוקר הביא לי צילומים של סכין. הוא רצה שאצביע על הסכין מה שהכי קרוב, ואמרתי לו זה הכי מבריק, זה הכי קרוב, כי ראיתי רק ברק" (עמ' 22).

בתעודת סיכום אשפוזו של סלים בבית החולים בצפת (ת/15) נרשם כי בבדיקה הגופנית נמצא חתך בעור בפנים משמאל, בנוסף לפצע בכתף שמאל ופצע עמוק בזרוע ימין, אולם בתיאור תלונות החולה לא הוזכרה הדקירה בסכין בפניו של סלים:

"לדבריו, הותקף בכפר מג'דל-שמש ע"י תושב הכפר ונדקר בזרוע ימין וגם כתף שמאל. ללא סיפור חבלת ראש".

כשנשאל על כך בחקירתו הנגדית הסביר סלים:

"הגעתי לבית חולים באמבולנס במצב קשה ולא בהכרה הכי טובה" (שם).

"שאלו אותי ואמרתי קיבלתי דקירות ולא היה לי כוח לספר את הסיפור כי הייתי עייף" (שם).

ח. בחקירתו הנגדית נשאל סלים אודות דקירתו על-ידי שאדי, ואמר:

".... שאדי נתן לי מכות מאחורה ומשך אותי" (עמ' 14).

"... דחפתי אותו (את רושדי - א"ג) על הרצפה וישבתי עליו ואחר כך עברו כמה שניות עד שהותקפתי מאחורה" (עמ' 18).
"אני זוכר בדיוק ששאלו אותי האם ראית את שאדי שדקר אותך, אני אמרתי שהדקירה הייתה מאחורה. אני לא ידעתי שקיבלתי סכין ... " (עמ' 19).

"הרגשתי מכה (ביד ימין - א"ג) אבל לא הרגשתי שזו סכין" (שם).

בסיום החקירה הנגדית, לראשונה, העלה סלים גרסה אודות דחיפות עם שאדי ואגרוף שהטיח בפניו:

"ברגע הראשון שאדי דחף אותי כמה פעמים ובסוף ניסיתי להרים את היד ולא יכולתי.
בסוף לא יודע איך הצלחתי לתת לו מכה בעין שלו. ראיתי את הדם שלי על הבן אדם
שמשך אותי" (עמ' 20).

"שאדי, בסוף הקטטה ראיתי אותו מולי דוחף אותי ורוצה להפיל אותי
לרצפה והצלחתי לתת לו אגרוף. אפילו לא זיהיתי את הפנים שלו טוב"
(עמ' 22).

וכשנשאל סלים האם הוא רב עם שאדי והם דחפו איש את רעהו, השיב למעשה בחיוב, באומרו: "בסוף" (עמ' 22), וכשנשאל האם הדחיפות התרחשו לאחר דקירתו בכתף, השיב:

"הייתי מטושטש אבל יכול לדחוף בן אדם" (שם).

ט. כשהוצג לסלים צילום של סכין, הלקוח מחומר החקירה (נ/4), ונשאל אם זו הסכין אותה הוא ראה, הוא השיב כי איננו יודע (עמ' 20).

י. סלים שרטט את זירת האירוע (נ/1). מהשרטוט עולה כי הקטטה התרחשה בקרבת בתיהם של וולא (קרוב משפחה של סלים) ועפ"י, שבתיהם מרוחקים זה מזה במרחק של כ-100 מטרים. שניהם העידו מטעם התביעה.

2.1.2 וולא עוואד

2.1.2.1 ההודעה הראשונה ביום 15.1.2010

יא. וולא עוואד (לעיל ולהלן: וולא), קרוב משפחה של סלים, אמר בהודעתו הראשונה (נ/5), שנמסרה בביתו של עפ"י, דקות ספורות לאחר הקטטה, כי כאשר היה בביתו, ביחד עם חבריו שאדי אבו-סאלח, זוהיר עוידאת והאדי איברהים, הוא שמע רעש של רכב ("שלושה חרקות") וכעבור מספר דקות ראה את סלים שוכב על הרצפה, "דקור בכמה מקומות בגוף". הוא ציין כי פאוזי בריק, רושדי ושאדי הם שדקרו אותו, וכי הוא מצא את הסכין עמה הם דקרו את סלים ומסר אותה למשטרה.

2.1.2.2 ההודעה השניה ביום 17.1.2010

יב. כעבור יומיים, בהודעתו השניה של וולא (נ/6), הוא תיאר את הקטטה, לרבות האופן בו דקר שאדי את סלים:

"... ואז רושדי ירד מהרכב וצעק על סלים ולא זוכר מה אמר לו, ואז רושדי התחיל לדחוף את סלים וראיתי את רושדי נותן לסלים מכה בפנים, לא זוכר צד, ואחרי זה סלים שם את רושדי על הרצפה ומאחורי הגיע שאדי ואז הוא לקח מהרצפה סכין ואז שאדי נתן ודקר את סלים בגב וביד ואז הגענו אליו ולקחו את רושדי לבית שלהם ושאדי צעק שהוא לא עשה כלום והוא רק הפריד..".

וולא ציין כי לא הבחין אם רושדי אחז דבר מה בידו ("נתן לו מכות בפנים, לא יודע עם מה"), ובאשר לדקירה בסכין על-ידי שאדי - הוא ציין כי כאשר ירד מביתו (שהיה במרחק עשרים מטרים ממקום הקטטה) הוא ראה את שאדי נוטל מהרצפה סכין ש"נפל מרושדי" ודוקר עמה את סלים בגבו ובזרועו.

2.1.2.3 בדוכן העדים

יג. בעדותו הראשית תיאר וולא את אשר ראה מחלון הבית:

"היינו יושבים אצלנו בחדר. הסתכלתי מהחלון, ראיתי רכב עולה וסלים היה בדרכו הביתה. ירד רושדי מהרכב והתחיל לצעוק ולהרים את הקול שלו ולדחוף את סלים, התחיל להכות בו, ולא ראיתי שיש ביד שלו סכין או משהו, רק ראיתי שהוא מכה אותו בפנים. אחר כך סלים תפס אותו והפיל אותו ארצה. ישר שאדי ירד מהרכב ותקף את סלים מאחורה. ירדנו ישר..." (עמ' 32).

יד. בחקירה הנגדית אישר וולא כי לא ראה סכין נופלת על הרצפה מגופו של רושדי (עמ' 40). הוא השיב בשלילה לשאלה באם ראה שתקפו את סלים באמצעות סכין (עמ' 34), והוסיף:

"ראיתי את שניהם נותנים לו מכות. ראיתי את זה בעיניים. לא ראיתי אותם נותנים לו סכין" (שם);
"ראיתי את הסכין ברצפה. לא ביד של אף אחד מהם" (שם).
"ראיתי שהוא (שאדי - א"ג) בא מאחוריו" (עמ' 35).

2.1.3 שאדי אבו-סאלח

טו. שאדי אבו-סאלח (להלן: אבו-סאלח) הוזכר על-ידי וולא כמי ששהה עימו בביתו במועד בו התרחשה הקטטה. בחקירתו הראשית צייר אבו-סאלח תמונה לפיה מחלון הבית לא הצליח להבחין בפרטי המתרחש ואילו רק כאשר ירד למטה, לשטח הקטטה, הבחין בפרטים:

"שמענו איזה ריב בכביש. הסתכלנו מהחלון. היה חושך בלילה. ירדנו למטה וראיתי שני

אנשים רבים. לא הבנו מי היה נגד מי. היה חושך. אחרי זה הבנו שמדובר בשלושה אנשים, שניים נגד אחד" (עמ' 97).
ובהתייחסו לסלים אמר:

"היה על הפנים שלו דם ועל אחת הידיים שלו היה דם" (שם).

טז. לגבי הסכין, העיד אבו-סאלח:

"אחרי שהפרידו את כל האנשים, על הרצפה הייתה סכין, ובא אח של רושדי, קוראים לו אכרם שהרחיק את רושדי והבחור השני שאדי נסע ברכבו" (עמ' 98).

"הייתי די קרוב. לא ראיתי שמישהו דוקר. ראיתי שהולכים מכות" (עמ' 99).
"מה שראיתי זו סכין גדולה, לא מהסוג הזה שמתקפלת ועקומה מהצד. סכין שרואים בסרטים..." (עמ' 101).

כשהציג בפניו בא-כוח המאשימה סכין ושאל האם זו הסכין אותה ראה על הרצפה, השיב אבו-סאלח בשלילה (עמ' 98).

2.1.4 זוהיר עוידאת

יז. זוהיר עוידאת (להלן: זוהיר) שהה אף הוא בביתו של וולא במועד התרחשות הקטטה. הוא העיד על שראה מחלון הבית:

"היינו יושבים בבית אצל וולא עווד בשעה תשע בלילה. שמענו רעש בכביש, הסתכלנו מהחלון, ראינו שיש אנשים רבים, ירדנו לכביש. אז ראיתי את סלים ורושדי רבים. היה סלים ברצפה. עזרנו לקום. כולו היה דם על היד, אז עזרנו לו וזהו" (עמ' 103).
לעומת זאת, בחקירתו הנגדית הוא אמר:
"כשהגעתי למטה היה שאדי רחוק. רק רושדי וסלים היו רבים ברצפה" (עמ' 109).

זוהיר תיאר את הקטטה באופן שונה משאר עדי התביעה. הוא העיד כי ראה את רושדי על סלים שמתחתיו, ודחה את האפשרות כי סלים "ישב" על רושדי שהיה שרוע על הרצפה.

יח. בחקירה הנגדית תיאר זוהיר את אשר ראה מחלון הבית:

"כשהסתכלתי מהחלון ראיתי את שאדי ורושדי תוקפים את סלים" (עמ' 105).

"אני רק מה שראיתי ששאדי היה מחזיק את סלים ורושדי נותן לו מכות" (עמ' 106).

יט. זוהיר העיד לגבי הסכין:

"היה סכין ברצפה. לקח אותו וולא וזהו" (שם).

כשהציג בא-כוח המאשימה לזוהיר סכין ושאל אותו האם היא הסכין שהייתה בשטח הקטטה, השיב זוהיר בשלילה (עמ' 104). בחקירה הנגדית אמר זוהיר כי ראה סכין זרוקה על הרצפה, אך לא ראה מי מהמעורבים בקטטה אשר החזיק בה (שם).

2.1.5 האדי איברהים

כ. האדי איברהים (להלן: האדי) העיד על הקטטה:

"הייתי אצל עוואד וולא בבית. בסביבות השעה 09:30 שמענו איזה רעש, צעקות. ירדנו למטה. ראיתי איזה אנשים, שאחד נותן מכות לשני" (עמ' 24).

"... ונשארתי רחוק, רק הסתכלתי, לא הייתי קרוב. ראיתי את שאדי מאחורי הגב של סלים ורושדי מקדימה מול סלים. היו נותנים לו מכות ביד. אחרי זה באו השכנים והרחיקו אותם, ואחרי זה התקרבותי ורק ראיתי דם על הפנים של סלים בצד שמאל. אחרי זה באו אחים של רושדי, לקחו אותו ולקחו את סלים לבית חולים ואחרי זה ראיתי איזה סכין על הרצפה, בא וולא ולקח אותה שם אותה בשקית וזהו" (שם).

בחקירה הנגדית הבהיר האדי את ההבדל בין צפייה בקטטה מחלון הבית לבין הצפייה בשטח הקטטה:

"למעלה לא הייתי רואה בסדר. כשירדתי למטה אני ראיתי" (עמ' 26).
"מהחלון לא ראיתי משהו ברור" (עמ' 30).

האדי העיד כי מחלון ביתו של וולא יכלו לצפות שניים - שלושה אנשים, וכי בעת שהוא וחבריו צפו במתרחש החלון היה סגור והצפייה הייתה דרך זכוכית החלון. הוא אישר כי "היה קצת חושך" (אולם "אני יכול לראות בעין ללא צורך בפנס"), כי כשירד מהבית הוא עמד במרחק 25 מטרים ממקום הקטטה וכי לא ראה אדם שהחזיק בסכין או דקר (עמ' 25), וכי הסכין שראה לא הייתה סכין מתקפלת או סכין מטבח, כי אם סכין "בסביבות 20 סנטימטרים עם הידית" (עמ' 27).

2.1.6 עפיף אבו-עוואד

2.1.6.1 ההודעה ביום 15.1.2010

עמוד 11

כא. עפיף אבו-עוואד (לעיל ולהלן: עפיף) שהה בביתו, הממוקם בסמוך למקום הקטטה (ראו לעיל השרטוט נ/1), בעת התרחשותה. בהודעתו (ת/1), שנמסרה זמן קצר לאחר האירוע, נאמר:

"היום בסמוך לשעה 22:00 שמענו צעקות ואז יצאתי מהבית וראיתי את סלים על הרצפה והוא היה מלא דם. שאלתי אותו מה קרה והבאתי אותו לבית שלי לשטוף לו את הפנים, ואז סלים סיפר לי שדקרו אותו שלוש חבר'ה ... ואז שמעתי את פאיז אומר לרושדי כל הכבוד על מה שעשית והוא התכוון לדקירות, ואז כאשר שטפנו אותו ראינו את הדקירות ואז פינינו אותו למיון במגידל שמש לטיפול ראשוני ומשם לבית חולים צפת".

2.1.6.2 בדיקת העדים

כב. בעדותו הראשית תיאר עפיף את אשר ראה בהגיעו למקום הקטטה:

"ראיתי שלושה אנשים מתנפלים על הבן אדם. הוא היה על הכביש" (עמ' 43).
ובחקירה הנגדית הבהיר:
"מעל סלים, רושדי ושאדי ואח של רושדי" (עמ' 44).
"היו מעליו והיו מפרידים ביניהם. אני הגעתי בסוף. הוא היה על הרצפה והם מעליו" (שם).
"כשבקופת חולים הוריד את החולצה וראינו שיש דקירות" (עמ' 48).

תחילה השיב עפיף בשלילה כשנשאל אם ראה דם על פניו של סלים, אך מיד הוסיף:

"על הפרצוף היו טיפות דם ועל היד היה מלא" (שם).
ובחקירה החוזרת אמר:
"ראינו כמה דקירות. היה לו דקירה גם על הפנים, דקירה קטנה" (עמ' 49).

כג. כשנשאל עפיף אם ראה את הנאשמים כשהם מכים את סלים, הוא השיב בשלילה. כך ענה אף כשנשאל אם ראה סכין בשטח או בידיו של מישו.

כד. עפיף תיאר את אשר שמע מפיו אחיו של רושדי:

"הגעתי לשם כשהם כמעט הפרידו ביניהם. שאלתי מה הסיפור, למה אתם מרביצים לו? התחיל אח של רושדי להגיד לו: כל הכבוד, ככה אני רוצה אותך גיבור, כמו אח שלך, אתה מבין?" (עמ' 43).

עוד העיד על שיחתו עם שאדי:

"אחרי שחזרתי לבית, ראיתי את שאדי. שאלתי אותו: מי החזיק את סלים? הוא אמר לי: אני החזקתי אותו. אמרתי לו: החזקת אותו והתחילו לדקור אותו בסכין? הוא אמר לי: איזה סכין ואיזה שטויות. הוא החזיק בו ורושדי היה על הרצפה" (עמ' 44).

2.2 פציעותיו של סלים - על-פי תיעוד רפואי

כה. בתעודת סיכום האשפוז של סלים בבית החולים (ת/15), עליה חתום ד"ר אלכס חזנוביץ (להלן: ד"ר חזנוביץ), נרשם (בשני העמודים הראשונים) כי בבדיקה הגופנית נמצא חתך בעור בפנים משמאל, כ-3-3.5 ס"מ, פצע בכתף שמאל בעור, כ-2*1.5 ס"מ בצד החיצוני כ-2.2 מתחת לאקרומיון, ללא דימום, ופצע עמוק בגודל 3*2 ס"מ בצד החיצוני בשליש האמצעי בזרוע ימין, עם דימום על הפצע.

כו. ד"ר חזנוביץ העיד מטעם המאשימה, אך הבהיר בתחילת עדותו כי לא הוא היה הרופא שפגש את סלים עם הגיעו לחדר המיון בבית החולים, ולפיכך אינו יכול להעיד מכלי ראשון על נכונות תיאור "בדיקה גופנית בקבלה", בשני העמודים הראשונים של התעודה הרפואית ת/15.

על אף שד"ר חזנוביץ הבהיר כי אינו זוכר את פרטי המקרה, ניסה כל אחד מעורכי-הדין לחלץ מפיו הסבר לגורמים אפשריים לפגיעות שנרשמו בתעודה הרפואית. באשר לחתך בעור שבפנים הוא הבהיר כי הוא יכול להיגרם "מכל דבר קשה וחד", ובאשר לפצע העמוק בזרוע הוא הבהיר כי מדובר ב"פצע עמוק עד העצם" שעשוי להיגרם ממכשיר חד.

2.3 עדויות השוטרים - על הסכין ועל פצעי המתלונן

2.3.1 רס"ר יוסף פיטוסי

כז. יוסף פיטוסי (להלן: השוטר פיטוסי) היה השוטר שקיבל מעוואד את הסכין (ת/16) שהוא נטל מזירת הקטטה. במזכרו מיום 16.1.2010 (ת/17) הוא תיאר את הסכין:

"בהמשך לאירוע 177 מסר לי וולא עוואד שקית שקופה שבתוכה סכין שיש עליה שרידי דם מדובר בסכין מתקפלת עם ידית צבע עץ".

בחקירתו הנגדית הוא העיד כי הסכין נמסרה לו "בשטח הסמוך לאירוע" (עמ' 116). עוד הוסיף:

"כשהייתי במקום שם פנה אלי הבחור הזה ומסר לי את הסכין וזה מה שרשמתי" (עמ' 117).

"אני לא יודע מאיפה הוא הביא אותה" (עמ' 118).
"אולי לא ניסחתי את זה כמו שצריך. הוא החזיק שקית ביד ועל השקית
היה מונח סכין שעטף את הסכין כולה" (עמ' 122).

2.3.2 רס"ב הרצל מלכה

כח. השוטר הרצל מלכה (להלן: השוטר מלכה) נילוה אל השוטר פיטוסי בעת שעוואד מסר לו את הסכין מזירת
הקטטה. במזכרו מיום 18.1.2010 (ת/18) הוא ציין כי ביום 16.1.2010, במהלך משמרת הלילה, הגיעו שניהם למג'דל
שמש, ושם -

"עד ראיה אשר סיפר לנו כי שלושה צעירים תושבי הכפר וגם ציין שמות ביצעו דקירה
ותקיפה של צעיר נוסף תושב הכפר בשם סלים עווד ומסר לנו שקית ובה סכין בה בוצע
הדקירה".

2.3.3 רס"מ שי שחר

כט. במזכרו מיום 17.1.2010 של השוטר שי שחר (להלן: השוטר שחר) (ת/13) הוא ציין כי הבחין על גופו של סלים
בחבלות הבאות: שריטות על לחי שמאל, פצע בכתף שמאל ופצע בזרוע ימין. בתמונות של המתלונן (ת/10 - ת/11)
אותן הוא צילם נראים שריטה באפו ובלחיו השמאלית, פצע תפור בזרועו ופצע תפור בבטנו.

ל. במזכר נוסף מיום 17.1.2010 של השוטר שחר (ת/7) צוין כי הסכין שבידי המשטרה (ושתמונותיה שצולמו על-
ידו, ת/8-9, הוגשו כראיה) הינה סכין בעלת "להב מתקבעת".

3. ראיות ההגנה

3.1 עדויות הנאשמים

3.1.1 רושדי

3.1.1.1 הבאת רושדי אל בית החולים

לא. לאחר הקטטה, הובא רושדי בשעה 23:50 אל המרכז הרפואי במג'דל שמש. במכתב הסיכום של ד"ר נאהד
דעבוס (נ/11) מהמרכז הרפואי נרשם:

"לדבריו, היה מעורב בקטטה, נחבל בראש, ללא איבוד הכרה ...".

לב. לאחר מכן הועבר רושדי באמבולנס אל בית החולים בצפת. בדיווח של נידת טיפול נמרץ מיום 16.1.2010 (נ/10) נרשם:

"הנ"ל לדבריו היה מעורב בקטטה. לדבריו, נחבל בראש, ביד ימין, מועבר למיון צפת, יציב".

לג. בשעה 01:17 ביום 16.1.2010, הגיע רושדי לבית החולים בצפת. בתעודת חדר המיון (נ/7) נרשם:

"1:20 - לפי תרגום היה מעורב בקטטה, מתלונן על כאבי כתף ויד הימנית ...".

3.1.1.2 ההודעה הראשונה ביום 16.1.2010

לד. שעות ספורות לאחר התרחשות הקטטה, מסר רושדי את גרסתו בהודעתו הראשונה במשטרה (ת/4) (כל סימני הפיסוק וההדגשות אינם במקור - א"ג):

".... וכאשר היינו ליד הבית שלנו הגיע סלים עואד וקרא לחבר שלי (שאדי - א"ג) ואמר לא (שגיאת הכתיב במקור - א"ג): אתה עושה בעיות בשכונה. אני אמרתי לסלים: תירגע, זה חבר שלי, למה לך לעשות בעיות? הוא דחף אותי כאשר הייתי מדבר איתו. כל זה היה כאשר סלים ישב ברכב שלו ואני וחברי היינו מחוץ לרכב שלו, עומדים לידו. סלים אמר: אתה גור וכלב, ודחף אותי. אני אמרתי לו: אתה כלב, הכביש לא בבעלות שלך. אנחנו המשכנו ללכת לכיוון הבית שלנו וסלים אמר לי: תבואו ליער של מסעדה לריב שם. אנחנו המשכנו ללכת ולא התייחסנו אליו, ואז פתאום סלים ירד מהרכב שלו והתחיל לקלל אותנו והתקרה (והתקרב - א"ג) אלי והתחיל לתקוף אותי. אני הרגשתי שיש לו מה שהוא ביד חד, אני לא ראיתי מה זה. הוא תקף אותי בראשי וגם תקף את החבר שלי, וכאשר הגיעו אנשים רבים מהשכונה והגיעו בני משפחה שלי והרחיקו אותו ממני וזה מה שהיה בדיוק".

ובהמשך:

"הוא סלים היה מחזיק דבר מה בידו ונתן לי מכה בראש. אני נפלתי על הכביש".
כשנשאל רושדי האם היו אנשים שראו את האירוע, השיב:
"כן, ההורים שלי, אחי ואכרם ואחי שאדי ואנשים רבים אני לא יודע את שמותיהם רק עמדו והסתכלו".

3.1.1.3 ההודעה השניה ביום 18.1.2010

לה. בחקירתו השניה במשטרה, ביום 18.1.2010 (ת/5), הכחיש רושדי כי ברשות שאדי רכב פיאט פונטו בצבע ירוק וכי שניהם נסעו בו בתוך הכפר במהירות מטורפת במועד הקטטה וביום הקודם. הוא הכחיש כי הייתה ברשותו סכין, וטען כי סלים איים עליו "לפני שבוע" ("צעקות ושאני כלב גור") ואף ביום הקטטה ("אמר לי שהוא רוצה להרוג אותי").

3.1.1.4 בדין העדים

לז. בבית המשפט סיפר רושדי על סכסוך שהיה קיים בינו לבין סלים:

"זה לא סכסוך גדול. בגלל הכלב שהיה לי. כשמישהו עובר הוא מתחיל לנבוח עליו. הוא קרא לי אליו למוסך והתחיל לאיים עלי: 'אם לא תאחסן את הכלב אני ארביץ לך, אני אהרוג אותך', ואני אמרתי לו שהכלב הזה, יש לו רישיון, יש לו את כל המסמכים ואין צורך לכל הדברים האלה" (עמ' 157).

לז. בעדותו הראשית מסר רושדי את הגרסה הבאה (ההדגשות הוספו - א"ג):

"אני זוכר שהיינו אני ושאדי אצלי בבית ושאדי היה מחוץ לבית, ואמרתי לו 'תחכה קצת, אני רוצה לחזור אליך'. איחרתי עשר דקות וחזרתי לשאדי ומצאתי אותו ואת סלים צועקים אחד על השני. סלים מקלל אותו והוא רוצה להרביץ לו. התקדמתי לעברם, רציתי להרגיע את המצב ביניהם, והתחיל סלים לומר 'גור וכלב', והתחיל להתקרב אלי ורצה להרביץ לי כבר, ואמרתי לשאדי: 'אני לא רוצה שאני ואתה נריב איתו. בוא נמשיך אליך הביתה'. המשכנו והלכנו אצלנו ברחוב, בשכונה שלנו. יש פניה בעיקול. סלים עולה במכונית ועצר. התחיל לומר לשאדי ולי 'בוא נצא לחורשה', 'דם לדם' - בוא נריב. אמרתי לו: 'סלים, די, אנחנו שכנים, אנחנו לא רוצים לעשות בעיות. תעזוב, תניח אותנו לדרכנו, תן לנו להמשיך', ולא רצה. הוא החזיק אותי והתחיל להרביץ לי בפנים. לא יכולתי להגן על עצמי, רק ביד אחת, יש לי נכות, והוא הטיח אותי ברצפה. הוא התחיל להרביץ לי בפנים, בבטן, ולא יכולתי לראות כלום. התחלתי להרגיש סחרחורת, לא ראיתי חוץ מאמא שלי שהתחילה להרגיע את כולם, והיא הוציאה אותי מסלים. אמא שלי החזיקה אותי ביד ולקחה אותי הביתה. כל הפנים שלי היו דם והחולצה שלי קרועה. שמעתי גם איומים מסלים: 'אני עוד ארביץ לך, אני אהרוג אותך, אני לא אניח למצב הזה שיישאר ככה'" (עמ' 143-144).

ובחקירתו הנגדית אמר:

"ניסיתי להגן על עצמי ביד ימין ולא יכולתי. הוא השתלט עלי. הוא יותר גדול ממני והוא יותר גבוה ממני. הוא הטיח אותי על הרצפה והתחיל להרביץ לי בבוקסים" (עמ' 147).

"כשהוא הרביץ לי, הטיח אותי ברצפה והתחיל להרביץ לי, בפנים שלי ובכל הגוף שלי, אני נהייתי numb" (עמ' 149).
"אני הרגשתי שיש משהו ביד שלו, מתכת או פלסטיק. משהו קשיח" (עמ' 155).

וכשנשאל: "אז למעשה לא ראית את סלים מרביץ לשאדי, כי היית חסר תחושה?", השיב:

"זה נכון. אני לא ראיתי את שאדי. לא ראיתי את סלים ולא את שאדי" (עמ' 150).

בהמשך, כשנשאל מה עשה שאדי בעת שסלים ישב על חזהו (של רושדי), ענה רושדי:

"הוא ניסה להרביץ לו או לתת לו מכות מאחורה. הייתה התקוטטות" (עמ' 157).

לח. כשנתבקש רושדי בחקירתו הנגדית להתייחס לגרסה שמסר בהודעתו הראשונה במשטרה (ת/4), לפיה סלים הגיע למקום ופגש אותו ואת שאדי, הוא אמר:

"אני אף פעם לא אמרתי שסלים נפגש עם שנינו. אני אמרתי פה ואני חוזר ואומר - שאדי היה ליד הבית ... וירדתי ומצאתי את שאדי ואת סלים, וסלים צועק עליו ומקלל אותו קללות מאוד קשות וכבדות. הלכתי להרגיע את המצב ומצאתי את שאדי ואת סלים רוצים להתקוטט אחד עם השני ..." (עמ' 150).

3.1.2 שאדי

3.1.2.1 16.1.2010 הודעה ראשונה ביום

לט. את גרסתו הראשונה לגבי הקטטה מסר שאדי במשטרה בהודעה ביום 16.1.2010 (ת/3) (סימני הפיסוק וההדגשות אינם במקור - א"ג):

"... אני הלכתי לרושדי אכלנו אצלו בבית של ההורים שלו, וכאשר ירדנו לכיוון הכביש לבית שלי, כל זה היה ברגל ליד הסיבוב בשכונה של רושדי, פגשנו את הבחור ממשפחת עואד, שמו לא מוכר לי, ידוע לי שיש ביניהם כל הזמן בעיות, הוא הגיע אלינו עם טנדר, זרק כמה מילים וקילל לי ולרושדי. אני לא אמרתי כלום. הוא עזב את המקום ואמר לנו: 'אם אתם גברים תבואו אחרי'. המשכנו ללכת ופתאום ראינו אותו עומד בלי הרכב שלי, ושוב התחיל לקלל ולאיים עלינו. אמרתי לו: 'עזוב אותנו', ופתאום תפס את רושדי וזרק אותו לכביש והתחיל להכות בו, ושניהם תפסו אחד את השני. אני אמרתי להם שיעזבו אחד את השני ולא התייחסו אלי. צעקתי לשכנים שיבואו. אף אחד לא התייחס. פתאום שכנים ומשפחת רושדי לקחו את רושדי לבית שלו והגיעו למקום אנשים ממשפחת הבחור, ממשפחת עואד, ואמרו לי ש'אתה זה שתפסת אותו' הכוונה לבן שלהם ונתנו לו

סכינים. אני לא ראיתי שום סכין".

ובהמשך:

"החבלות בגופו של סלים מרושדי. הם הלכו מכות אחד עם השני, ואני לא הצלחתי להפריד ביניהם".

"אני קיבלתי מכה מעל העין שלי ובעיטה בגב".

3.1.2.2 הודעה שניה ביום 18.1.2010

מ. בהודעתו השניה במשטרה (ת/6) הכחיש שאדי כי לקטטה קדמה נסיעה שלו ושל רושדי ברכב פיאט פונטו ירוק בכבישי מג'דל שמס, וטען כי אין לו רישיון נהיגה וכי כלל אינו נוהג ברכב. כשעומת עם הטענה כי עדים העידו כי ראו אותו נוהג בפיאט פונטו ירוק, השיב:

"אני לא נוהג. נוסע עם חברים פה ושם ולא נוהג".

באשר לקטטה, הוא הכחיש כי דקר את סלים, והוסיף:

"סלים הגיע לרושדי והתחיל להרביץ לו ועשה לו שריטה באצבע ובראש".

"מה שרציתי לעשות זה להגיד להם תפסיקו ולא רציתי להסתבך במשטרה אבל בסוף הסתבכתי. אם שנינו הרבצנו לו, הוא היה חי עכשיו? הוא פגע לי בעין ובגב ולא עשיתי שום דבר".

3.1.2.3 בדוכן העדים

מא. בעדותו הראשית מסר שאדי גרסה התואמת את הודעתו הראשונה במשטרה:

"היינו אצל רושדי יושבים והחלטנו לרדת אלי הביתה. אז הלכנו והחלטנו ללכת אלי הביתה. מתי שירדנו מהבית של רושדי נתקלנו בסלים המתלונן. אז התחיל לקלל אותנו וכאילו הוא רוצה להרביץ לנו ולאיים. בסוף הוא משך את רושדי והתחיל להרביץ לו. אז ניסיתי להפריד ביניהם. לא הצלחתי עד שהגיעו האנשים של השכונה. כבר הפרידו אותם ורושדי הלך הביתה וסלים הלך הביתה ואני הלכתי הביתה..." (עמ' 162).

"... תקף אותי. נתן לי אגרוף בעין ימין" (עמ' 163).

מב. בחקירתו הנגדית נשאל על מעורבותו הפיזית בקטטה, ואמר:

"לא רק במילים. גם בידיים ניסיתי להפריד ביניהם" (עמ' 166).

"לא זוכר מאה אחוז. מה שאני יודע שהיה מעל רושדי ומרביץ לו" (שם).

"פעמיים שלוש הם התגלגלו על האספלט" (עמ' 167).

"לא ראיתי מי שדקר, לא ראיתי מי שתקף, לא ראיתי כלום... היה חושך, אתה לא רואה את הפנים של הבן אדם כמו שצריך ... " (עמ' 168).
"מאה אחוז אני לא זוכר, אבל איך אתה מפריד בין שני אנשים? שניים בקטטה, איך מפרידים? משכתי אותם ככה" (עמ' 169).

מג. בחקירה הנגדית, כשנשאל על נהיגתו בפיאט, אישר לראשונה שאדי כי הרכב מוכר לו:

"אני לא הייתי נוהג. אין לי אוטו. את הפיאט שהוא מדבר עליה זה של אבא שלי. לפעמים הייתי עולה אליו והיה לוקח אותי אבא, לא כל הזמן. פיאט ירוקה" (עמ' 164).
"מתי שיצאנו מהבית אין אף אחד שראה אותנו ולא היה אוטו" (עמ' 170).

3.2 ראיות נסיבתיות

3.2.1 פאחר אלדין נוראלדין

מד. פאחר אלדין נוראלדין (להלן: פאחר), אביו של שאדי, העיד על ביקורו את סלים בבית החולים בצפת, למחרת הקטטה (ההדגשות הוספו - א"ג):

"היינו ארבעה אנשים - אני, אחי ושני גיסי, בשביל לשאול מה מצבו ולדעת משהו על האירוע כי לא ידענו כלום. בזמן שהגענו לבית החולים דיברנו עם המתלונן ושאלנו אותו בקשר לאירוע, מה קרה ולמה. אמר לי: 'אני לא יודע שזה הבן שלך', זה הדברים הראשונים. והאירוע כולו יש בעיית ריב בין משפחת עוואד לבין משפחת בריק, זה מה שהוא אמר לי ואבא שלו גם. יש להם בעיה עם כלבים, נובחים, מפחידים את האנשים..." (עמ' 172).

מה. פאחר העיד אף על פגישה שניה בינו לבין סלים:

"כעבור חודש וחצי בערך התקשרתי לבן דוד של סלים המתלונן. אנחנו חברים. אמרתי לו: 'תשמע, את הבעיה צריך לפתור, אולי נגיע לסולחה ונגמור את הענין נתן לי את הטלפון של סלים. התקשרתי אליו, אמר לי אני במוסך או בבית ... הגעתי אליו לשם, היה הוא, אבא שלו ועוד אנשים. ישבנו ברכב שלי, אני וסלים. ענה לי במפורש במלים: 'אם אני אגיד רושדי הנכה דקר אותי, אז אני לא אהיה גבר. אם אני אומר שניהם דקרו אותי אז אני נשאר גבר'. אמרתי לו: 'אבל אתה יודע שבמילה הזאת אתה מפריע לבן אדם ואתה יודע שהוא לא דקר אותך'. ענה לי בתשובה: 'אפילו אם לא דקר אותי, אני צריך להעניש אותו, מגיע לו עונש, ולחנך צעירים של מג'דל שמס בענין הזה'. אמרתי לו תודה רבה ונסעתי" (עמ' 172-173).

מו. בחקירתו הנגדית הוא הבהיר את שאמר לו סלים בפגישתם השניה:

"הוא לא אמר לי ששאדי לא קשור. הוא אמר לי: 'אפילו אם הוא לא דקר אותי, אני צריך להעניש אותו'" (עמ' 174).

פאחר אמר כי לא מסר למשטרה את הדברים ששמע מסלים. הוא נשאל אם מסר אותם לעורך דינו של שאדי. תחילה אמר כי אינו זוכר ("אני חושב שכן, אני לא בטוח", "אני לא זוכר אם אמרתי לו" - עמ' 173-174), אך בהמשך, מששב ונשאל, אמר:

"... אבל את הדברים שקרו לי בקשר לסלים ולמקרה הזה העברתי לעורך-דין, אבל אינני זוכר אם לפני או אחרי מתן עדותו של סלים" (עמ' 174).

מז. פאחר הודה כי לעתים נהג שאדי ברכב הפיאט הירוק השייך לו:

"לקח אותו למוסך פעם או פעמיים, אולי שלוש, אני לא יודע. לקח אותו כמה פעמים, איך שאומרים" (עמ' 174).

3.2.1.1 עדות ההזמה של סלים עוואד (המתלונן)

מח. סלים הבהיר בעדותו כי אמירתו לפאחר בפגישתם בבית החולים - "אני לא יודע שזה הבן שלך" - פירושה שלא ידע ששאדי הוא בנו של פאחר. הוא אמר:

"מה שאני אמרתי, בהתחלה לא ידעתי שהוא הבן שלו אבל שאדי עכשיו הסתבר עמוד 20

בגלל שהוא דקר אותי. זה מה שאמרתי לו (עמ' 179).

על שיחתם בפגישה השניה העיד סלים:

"אני אמרתי לו: אני לא מוכן לזרוק את כל התיק על רושדי, למה שהבן שלך דקר אותי מהגב, והוא היה יותר גרוע מרושדי" (עמ' 180).

4. הכרעה בין גרסאות

4.1 קביעת אמת עובדתית

מט. לשם מציאת האמת העובדתית, על בית המשפט לחדור מבעד שלל הגרסאות ולפעול לחשיפתה, תוך הסתמכות על עדי הראייה והראיות הנסיבתיות, "לבור את התבן מן הבר, ולעתים, כשיש צורך, אף להשתמש בכלל של 'פליגין דיבורא'" (ע"פ 511/11 מריסאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.3.2012) (להלן: עניין מריסאת)). בע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.10.2010) עמד בית המשפט על טיבה של משימה זו:

"האמת העובדתית היא אחת ועל בית המשפט המשימה הכבדה לרדת לחקרה ואין בית המשפט רשאי להתנצל מחובתו זו. ודוק: ברי כי יש מקרים בהם נבצר מבית המשפט לחשוף את האמת העובדתית. במקרים כאלה, בית המשפט ידחה את התביעה (כשמדובר בתביעה אזרחית) או יזכה את הנאשם (כשמדובר באישום פלילי) בהתאם ל"כללי המשחק" הקובעים את נטלי השכנוע המוטלים על כל צד".

הקשיים בקביעת האמת העובדתית כאשר מדובר בהליך פלילי שעניינו תגרה המתחילה כקטטה בין שניים ולעתים קרובות יש לה רקע של מתח בין משפחות, באו לביטוי בפסק דינו של השופט דר בת"פ (חי') 5746/93 מדינת ישראל נ' מחאמיד (פורסם בנבו, 19.12.2006):

"נפוץ ומקובל עקב קירבת המשפחה, קירבת המגורים והקשר ההדוק והרצוף בכלל, שהגרסאות עולות בדיונים בין בני כל משפחה. חלק מהדיון בגרסאות הוא ספונטני - התגרה, מה שקדם לה ותוצאותיה, הם נושאי השיחה במפגשים. חלק הוא בגדר תאום גרסאות במטרה להציג גרסה אחידה, ככל שניתן, שבה תוטל האחריות על פריצת התגרה ועל תוצאותיה "עליהם" ולא "עלינו". התאום כולל לעתים "גיוס" עדים, בין שהם אובייקטיביים ובין שהם מוצגים ככאלה, כמו גם איסוף ראיות ותיעוד חבלות. הודעות הנגבות מעדים עוברות שינויים מגרסה לגרסה. בבית-המשפט מופיעה גרסה אחרת, המנסה להתאים עצמה למה שאמרו אחרים ולגרסה "המוסכמת" בין בני המשפחה. במהלך שמיעת המשפט מתברר, לעתים, שיש ערבוב בהצגת עובדות, בין דברים שראו

העדים ובין דברים ששמעו, והאחרונים מוצגים כראשונים לעתים רחוקות נמצאים עדים ניטראליים, שאין להם עניין להעיד לטובת משפחה כלשהי. מיעוטם של עדים כאלה נעוץ, בדרך כלל, מהימנעותם של מי שאינם בני אחת המשפחות ממעורבות בתגרה, או מהימנעותם מנקיטת עמדה בסכסוך כדי שלא להעמיד עצמם במצב לא נוח כלפי מי מן הצדדים. בסופו של דבר עומדים אנשי המשטרה ולאחר מכן אנשי הפרקליטות בפני השאלה העיקרית - איזו מקבוצות הניצים תהיה "הנאשמים" ואיזו תהיה "המתלוננים".

נ. לעתים עדויותיהם של עדי הראיה לקטטה נבדלות זו מזו בפרטים שונים. שוני זה בפרטים מפי עדים רבים לאותו אירוע הינו בגדר חזון נפרץ, כפי שבא הדבר לביטוי בפסקה 7 לפסק דינה של השופטת שטמר בתפ (חי') 411/02 מדינת ישראל נ' סאלם (פורסם בנבו, 16.10.2005):

"אך טבעי הוא שבעת אירועים דרמטיים, המתרחשים לפתע, כאשר הם מלווים בהתרגשות ואימה, עלולים פרטים להשמט מעיני הצופה, או שפרטים עלולים להיקלט אחרת על ידי צופים שונים, מה גם שכל אחד מהם נמצא בנקודה אחרת המשקיפה על פני זירת האירוע".

השמטת פרטים, אי דיוקים ואף שקרים של עד אינם מביאים מיניה וביה לקביעה כי אין הוא דובר אמת בגרסתו המרכזית. (להתייחסות למצבים המגוונים אשר מביאים עד לשקר או לומר דברים לא נכונים, ראו פסקה 22 של השופט עמית בעניין מריסאת). כאשר מדובר בשקרים של נאשם, בית המשפט נדרש לזהירות יתרה לבל ייכשל בהרשעת אדם בשל השקרים שנכשל בהם ולא בשל קיומן של ראיות מספיקות (ע"פ 632/83 הרוש נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 253, 269-270 (1985); ע"פ 426/67 בארי ובכר נ' מדינת ישראל, פ"ד כב(1) 477, 484-485 (1968)).

4.2 ההלכה לגבי ראיות נסיבתיות

נא. בית המשפט העליון קבע כי הראיה הנסיבתית מוכיחה נסיבה שממנה, על דרך של היסק הגיוני, ניתן להגיע למסקנה בדבר קיומה של עובדה הטעונה הוכחה. להרשעת נאשם על סמך ראיות נסיבתיות נדרש בית המשפט לבחון את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסברי הנאשם במבחן ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים, ולהגיע למסקנה יחידה וחד משמעית, לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו. ראו: ע"פ 5460/12 רחמים נ' מדינת ישראל, פסקה 32 לפסק דינו של השופט שהם (פורסם בנבו, 1.5.2013), והאסמכתאות המופיעות שם.

נב. בע"פ 2131/04 קייס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.5.2007) נקבע כי העדר ספק סביר לגבי תשתית נסיבתית מפלילה משמעו כי המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק מן הראיות היא כי הנאשם אחראי בפלילים. ספק סביר עשוי לעלות מהראיות נסיבתיות במקרה ובו ניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם, שההסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה זניחה או דמיונית. בע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, 228 (2002) נפסק כי על בית המשפט לבחון אף מיוזמתו, במידה והנאשם החריש, אפשרויות סבירות שונות, בשקלו את הראיות הנסיבתיות, ובמקרים בהם ניתן להסביר ראיות אלו על-ידי תרחיש תמים (להבדיל מאפשרות דמיונית ויוצאת דופן), יש לזכות את הנאשם מחמת הספק.

נג. נפסק כי התהליך של הסקת מסקנות מפלילות מראיות נסיבתיות הינו תלת-שלבי: בשלב ראשון, נבחנת כל ראיה לגופה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב השני, נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך הקביעה האם היא מערבת, לכאורה, את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר המסקנה המפלילה עשויה להתקבל מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות, אשר כל אחת מהן בנפרד אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לכך; ובשלב השלישי, מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה. ראו: ע"פ 3636/12 שוויקי נ מדינת ישראל, פסקה 48 לפסק דינו של השופט מלצר (פורסם בנבו, 20.10.2013), והאסמכתאות המופיעות שם.

בע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף, פסקאות 96-104 (פורסם בנבו, 21.1.2015) הובהר כי בשלב הראשון נבחנת עוצמתן, מהימנותן ודיותן של הראיות שהובאו בכדי לבסס ממצא עובדתי מסוים, ובשלב השני די בכך שכלל הראיות יסבכו את הנאשם, באופן המקים מסקנה לכאורית לפיה הוא אכן ביצע את העבירות שיוחסו לו, כמסקנה סבירה ממשטם של דברים. בשלב זה יועבר הנטל הטקטי לכתפיו של הנאשם, על מנת שיוכל להעלות ספק סביר בדבר אשמתו. הודגש כי על ההסבר המועלה על-ידי הנאשם בשלב השלישי להיות מתקבל על הדעת, ולא הסבר מאולץ או תיאורטי, צריך שתהא לו אחיזה סבירה בחומר הראיות ועליו לעמוד במבחני השכל הישר וניסיון החיים. אין די להסבר תמים לכל ראיה נסיבתית בפני עצמה, ועל הנאשם להציג גרסה שלמה, המתייחסת למכלול הראיות נגדו. גם אם הנאשם אינו מציג הסבר מזכה, על בית המשפט לבחון מיוזמתו-שלו הסברים אפשריים כאלה.

5. ראיות ישירות ונסיבתיות

5.1 תיאור הראיות

5.1.1 אופן פציעתו של סלים

נד. התייעוד הרפואי הצביע על החבלות שנגרמו לסלים: חתך בעור בפנים משמאל, פצע בכתף שמאל ללא דימום ופצע עמוק בזרוע ימין עם דימום. ד"ר חזנוביץ, שחתם על תעודת סיכום האשפוז, העיד שהפגיעה בזרוע ימין עמוקה עד כדי פגיעה בעצם, וכי החבלות בפנים ובזרוע יכלו להיגרם מכל דבר קשה וחד.

5.1.2 סכין בשימוש של רושדי

נה. רושדי, בהודעתו הראשונה במשטרה, הכחיש כי הייתה ברשותו סכין, ואילו שאדי, בהודעתו הראשונה, טען כי לא ראה סכין, ובדוכן העדים אמר כי לא ראה מי דקר.

עדות ישירה על דקירת סלים על-ידי רושדי באמצעות סכין (וליתר דיוק, באמצעות חפץ שהבהיק בחשיכה) הובאה רק מפיו של סלים. תחילה, בהודעתו הראשונה במשטרה, לא ציין סלים כי נדקר בסכין על-ידי רושדי, אלא אמר כי בעת שרושדי דחף אותו הוא הרגיש דם על הפנים. רק בהודעתו השניה הוא ציין, לראשונה, כי רושדי שלף סכין מתחת

לחגורת מכנסיו ועמה שרט את לחיו השמאלית, ולאחר מכן הבחין ש"משהו עף לו מהיד", והבין כי הסכין היא שעפה. מעל דוכן העדים הוא ציין כי רושדי פגע בפניו עם סכין, אותה החביא בעת שהתקרב אליו, ובחקירה הנגדית הבהיר כי לא ראה את הסכין אלא רק "ברק של סכין".

5.1.3 סכין בשימוש של שאדי

נו. סלים הסביר כיצד הסיק כי אף שאדי פגע בו באמצעות סכין. בהודעתו הראשונה במשטרה סיפר סלים כי בעת ששאדי משך אותו לאחור, הוא הרגיש כי אין לו שליטה בידו הימנית, ויותר מאוחר הוא הבין כי נדקר, אם כי לא הבין אם הדקירה בידו נעשתה על-ידי שאדי או על-ידי רושדי. בהודעתו השניה ציין כי בעת ששאדי משך אותו לאחור, נגמר לו הכוח ביד ימין והוא הרגיש מכה בכתף שמאל, ורק לאחר ששכנים הפרידו ביניהם, אמר לו מישהו כי יש לו דקירה ביד ימין, ומכאן הוא הבין כי שאדי היה הדוקר כי "לא היה אף אחד חוץ ממנו". בדוכן העדים אמר סלים כי לא ראה מי דקר אותו, ולא חש את הדקירה.

נז. וולא סיפר, בהודעתו השניה במשטרה, כי ראה את שאדי נוטל מהרצפה סכין ש"נפל מרושדי" ודוקר עמה את סלים בגבו ובזרועו. לעומת זאת, בחקירה הנגדית בדוכן העדים אמר כי ראה את רושדי ושאדי מכים את סלים, כי ראה את הסכין על הקרקע, אך לא ראה שסלים הותקף באמצעות סכין.

נח. עפיף, כעד התביעה, העיד כי הגיע לזירת הקטטה בשלב מאוחר, לא ראה את חילופי המהלומות, אולם כאשר שב לביתו, הוא פגש את שאדי, שהכחיש כי נעשה שימוש בסכין.

5.1.4 הימצאות סכין בזירת האירוע

נט. תמיכה לעובדה שבקטטה נעשה שימוש בסכין מצויה בהימצאותה של סכין, אשר נמסרה לשוטרים על-ידי עוואד. השוטר פיטוסי והשוטר מלכה רשמו במזכריהם כי בזירת הקטטה מסר לידיהם עוואד שקית ובתוכה סכין מתקפלת עם ידית בצבע עץ, אשר עליה שרידי דם. עם זאת, המתלונן ועדי הראיה שהעידו מטעם התביעה לא ידעו לומר אם הסכין שהוצגה בפניהם היא אותה הסכין שראו בזירת האירוע. סלים לא ידע לומר אם הסכין בצילום הלקוח מתיק החקירה היא זו שראה בזירת הקטטה. אבו-סאלח וזוהיר השיבו בשלילה כשהוצגה בפניהם סכין והם נשאלו אם זו הסכין שלדבריהם ראו על הקרקע בזירת האירוע, ואילו האדי העיד כי הסכין שראה על הקרקע לא הייתה סכין מתקפלת או סכין מטבח, כי אם סכין שאורכה כ-20 ס"מ עם ידית.

5.2 הסקת מסקנות מהראיות הנסיבתיות

ס. סיכום ביניים של הראיות שבידינו מעלה:

* הקטטה אירעה בחשיכה, בסביבות השעה 21:30 ביום 15.1.2010.

עמוד 24

* חבלותיו של סלים בפנים ובזרוע נגרמו ממכשיר חד (תיעוד רפואי ועדות ד"ר חזנוביץ). בעוד שהפצע העמוק בזרוע היה עם דימום, הפצע בכתף לא הוגדר כעמוק והיה ללא דימום.

* לשוטרים נמסרה בזירת האירוע סכין ועליה שרידי דם, אך היא לא זוהתה על-ידי העדים.

* סלים העיד תחילה כי ראה את רושדי שולף סכין ופוגע בפניו, וכי הבחין שהיא עפה מידי. בהמשך תיקן סלים ואמר כי הבחין רק ב"ברק של סכין" וראה "משהו מבריק" עף מידו של רושדי.

* סלים העיד כי בעת שנאבק עם שאדי, שהיה מאחוריו בעת שהוא גהר על רושדי, "נגמר לו הכוח" ביד ימין, והוא הרגיש מכה בכתף שמאל. רק לאחר שהסבו את שימת ליבו כי ידו הימנית דקורה, הוא הסיק כי שאדי הוא הדוקר.

* זוהיר והאדי העידו כי ראו את שאדי אוחז בסלים בעוד רושדי חובט בו. וולא, בעדותו בבית המשפט, חזר בו מהודעתו השניה במשטרה לפיה הוא ראה את שאדי נוטל את הסכין שנפלה מרושדי ודוקר את סלים. בהודעתו הראשונה במשטרה אמר שאדי כי החבלות בגופו של סלים נגרמו על-ידי רושדי, ובעדותו בבית המשפט אמר כי ניסה להפריד בין הניצים "לא רק במילים", אלא "גם בידיים".

סא. בשלב הראשון של בחינת הראיות שתוארו לעיל, ושרובן נסיבתיות, ניתן להסיק את הממצאים הבאים:

* בזירת האירוע נמצאה סכין ועליה סימני דם.

* החשיכה הכבידה על עדי הראיה לזהות את הסכין.

* סלים נפגע בפניו עם מכשיר חד.

* סלים העיד כי ראה את רושדי שולף חפץ מבריק, עמו הוא פגע בפניו.

* שאדי עשה שימוש בידיו בניסיון להפריד בין סלים לבין חברו רושדי. הוא עשה זאת בבואו מאחורי סלים, בעת שסלים גהר על רושדי.

סב. בשלב השני יש לבחון איזו מסקנה מתחייבת מצירוף הממצאים שהתגלו ממכלול הראיות הנסיבתיות.

באשר לרושדי, המשקל המצטבר של כל הראיות מוביל למסקנה כי הוא פצע את סלים בפניו באמצעות סכין.

באשר לשאדי, אין לומר כי פציעתו את סלים בכתפו ובזרועו באמצעות סכין, בעת שתקף אותו מאחור, הינה התרחיש האפשרי היחיד העולה ממכלול הראיות. בעוד שלגבי הפציעה העמוקה בזרוע ימין העיד ד"ר חזנוביץ כי הוא עשוי להיגרם ממכשיר חד, לא הובאה עדות התומכת בהיות הפציעה בכתף שמאל נובעת מחפץ חד כדוגמת סכין. עדות סלים לגבי ההתרחשות בעת שנאבק עם שאדי מבחינה בין הזרוע לכתף. בעוד שלגבי הזרוע הוא העיד כי "נגמר לו הכוח", הרי לגבי כתף שמאל הוא העיד כי הרגיש במכה. מצירוף עדויות זה עולה היתכנות לתרחיש לפיו שאדי היכה את סלים בכתפו השמאלית, שלא באמצעות מכשיר חד, וכי התחושה ש"נגמר הכוח" בזרוע מקורה בדקירה שבוצעה לפני כן

על-ידי רושדי. משקיים יותר מתרחיש אפשרי אחד, אין להחיל לגבי שאדי את התרחיש המחמיר מבין השניים, אותו תרחיש המייחס לו את דקירת סלים באמצעות סכין.

5.3 גרסת הנאשמים לגבי הראיות הנסיבתיות

סג. בשלב השלישי של בחינת הראיות הנסיבתיות, מוטל על רושדי לשלול את המסקנה לפיה הוא פצע את סלים באמצעות סכין, ועל שאדי מוטל לשלול את המסקנה לפיה הוא תקף את סלים.

באת-כוחו של רושדי הציגה תרחיש אחר, שלדעתה הינו אפשרי, ולפיו סלים לא נפגע בלחיו מסכין כי אם משריטות, בהסתמכה על תשובתו של ד"ר חזנוביץ' בחקירתו הנגדית, שאמר: "אפשר גם מציפורן לעשות, אפשר מכל דבר אחר" (עמ' 94) ועל מזכר ת/13, בו צוין כי "על לחי שמאל נראו שריטות". היא אף טענה כי הפגיעה בלחי נגרמה בעת שרושדי שכב על הקרקע וסלים התיישב עליו, כי רושדי הינו נכה בידו השמאלית ובמצבו לא היה מסוגל לפגוע בלחיו השמאלית של סלים, וכי בעת שרושדי ישב ברכב לא ניתן להסתיר במכנסיו "סכין בעלת להב מתקבע באורך של כ-10 ס"מ" הנזכרת בכתב האישום. ההשערה לגבי חתך בלחי כתוצאה משריטה הינה אפשרית במישור העיוני, אך מנותקת ממכלול הראיות הנסיבתיות שתוארו לעיל. הטענה כי הדקירה בלחי בוצעה רק לאחר שרושדי הופל ארצה על-ידי סלים אינה תואמת את גרסת סלים, לפיה תחילה שלף רושדי את הסכין ודקר אותו, ולאחר מכן עפה הסכין מידי בעת שהופל ארצה על-ידי סלים. גרסה זו נתמכת בעובדה שנמצאה סכין בזירת האירוע. הטענה כי בישיבה ברכב לא ניתן להחזיק סכין במכנסים אינה קשורה לראיות - סלים העיד כי בעת שרושדי התקרב אליו הוא שלף ממכנסיו או ממעילו את הסכין אותה החביא. הוא לא טען כי רושדי החזיק סכין על גופו, בתוך מכנסיו, בעת שישב ברכבו. אף אם לא הוכיחה המאשימה שלאחר יציאתו מהרכב ובבואו לעבר סלים, הוא שלף את הסכין דווקא ממכנסיו, אין בכך כדי לפגום בשאר העובדות שהוכחו, והמצמיחות את העבירות נשוא כתב האישום. במזכר ת/7 צוין כי הסכין שנמצאה בזירת האירוע נמסרה לטכנאי מז"פ, שלמה דהן, לבדיקת טביעת אצבעות ודגימת דנ"א, אולם ממצאי הבדיקות לא הוצגו כראיה, ובאי כוח הנאשמים נמנעו מלהציג לעדי התביעה, נציגי המשטרה, שאלות בענין זה. באת-כוחו של רושדי ציינה כי טביעות אצבע שנלקחו מהסכין לא הצביעו על מעתקים או טביעות שיש בהן להפליל את הנאשמים. אולם אף אם לא נמצאו כל טביעות אצבע על הסכין אין בכך כדי לדחות את המסקנה העולה ממכלול הראיות הנסיבתיות. בא-כוחו של שאדי צרף לסיכומיו "דו"ח חיפוש ט.א. - ללא ממצאים", על-פיו לא נמצאו טביעות אצבע על גבי אולר קפיצי. כמובן שלא ניתן להציג לראשונה ראייה חדשה בדרך של צירופה לסיכומים בכתב, ולכן אין לראות במסמך האמור כראיה קבילה. מסקנת בא-כוחו של שאדי, בסיכומיו, לפיה הסכין (ת/16) "הושחלה" לתיק במטרה להפליל את הנאשמים, הינה בגדר השערה בלבד, והיא נעדרת ביסוס או הנמקה. יש להדגיש כי אף אם הסכין לא הייתה מוגשת כמוצג, לא היה בכך כדי לשנות את המסקנה המפלילה לגבי רושדי, בהיותה נובעת משאר הראיות הנסיבתיות. לפיכך, הנני קובע כי לא הוצג על-ידי רושדי הסבר העשוי לשלול את המסקנה האמורה.

סד. מהראיות באשר לשאדי עלה כי הוא תקף את סלים. לא עלה בידיו לשלול מסקנה זו. בסיכומי בא-כוחו לא הוצג תרחיש אחר, זולת קיומה של קטטה במקום ציבורי. ראייה מצמצמת זו של המתרחש מתעלמת מעדותו של סלים, לפיה בעת ששאדי ניצב מאחוריו הוא חש מכה בכתפו, ומעדותו של שאדי עצמו, בה הודה כי ניסה להפריד בין הניצים גם "באמצעות ידיים".

6. הרשעת שאדי על-פי סעיף 184 לחסד"פ

סה. מהעדויות עולה כי שאדי אחז בסלים והנחית מכה בכתפו השמאלית. עובדות אלו שהוכחו מצמיחות עבירה של תקיפה סתם, על-פי סעיף 379 לחוק העונשין. התקיפה כעובדה צוינה בכתב האישום. בפרק העובדות שבכתב האישום צוין כי בעוד שסלים תפס את רושדי והשכיבו על הרצפה, "משך הנאשם 2 את המתלונן מאחור ובהמשך אף תקפו ופצעו שלא כדין...". בטרם הרשעה בעבירת תקיפה סתם, יש לקבוע האם ניתנה לשאדי הזדמנות סבירה להתגונן כנגד אפשרות הרשעתו בעבירה זו.

סו. חובת מתן הזדמנות סבירה נקבעה בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (לעיל ולהלן: החסד"פ). על הזיקה בין עבירה בה ניתן להרשיע, על אף שלא הופיעה בכתב האישום, לבין מערכת העובדות שתוארה בכתב האישום, עמד בית המשפט העליון בע"פ 545/88 בן עזרא נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(2) 316, 323 (1989):

"אין דומה מקרה בו מורשע הנאשם על-פי מערכת של עובדות חדשות, שזיקתה לגירסה העובדתית, עליה נתבססה האשמתו מלכתחילה, הינה רפה וקלושה, למקרה בו ניכר קיומו של קשר ענייני ממשי והדוק בין העובדות שעל-פיהן הואשם הנאשם לבין העובדות החדשות, שנתגלו במהלך הדיון ושעליהן נסמכת הרשעתו... במקרה מן הסוג השני עשוי בית המשפט להיווכח, כי אף שהנאשם לא הועמד, מבעוד מועד, על האפשרות שיורשע על-פי תשתית עובדתית שונה מזו שעל-פיה הואשם, נמצא הוא מתגונן למעשה - ככל שהיה בידו להתגונן - לא רק מפני האישום במתכונתו המקורית, אלא גם מפני האישום במתכונת שהיוותה נושא להרשעתו בדין. כך, למשל, 'אם קו ההגנה שבנה לעצמו הנאשם כלפי האישום שהופיע בכתב האישום כולל בחובו גם את קו ההגנה אותו היה מציב הנאשם לאישום בו הורשע אין לומר כי הנאשם הופתע, וכי לא ניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן' (דברי חברי הנכבד, השופט א. ברק, בעקבות אסמכתאות קודמות, בע"פ 63/77, 76/7 הנ"ל, בעמ' 615)."

עולה מכך כי עמידה בתנאי ההזדמנות הסבירה להתגונן אינה חייבת להתבטא באזהרה מפורשת של הנאשם במהלך הדיון.

ראו: ע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.4.2011); ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין (פורסם בנבו, 4.9.2007); ע"פ 9256/04 נוי נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 172, 183 (2005); יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים, חלק שני א' (מהדורת 2009), עמ' 1510.

סז. בעניינו, ניתנה לשאדי הזדמנות סבירה להתגונן מהרשעה בעבירת תקיפה סתם, הן מאחר ובכתב האישום נטען כי הוא תקף את סלים והן מאחר והיסוד העובדתי שבעבירה על-פי סעיף 335(1) לחוק העונשין, שכותרתה "חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות", בה הואשם שאדי, כולל בחובו את היסוד העובדתי של תקיפה, כהגדרתה בסעיף 378 לחוק זה. באותו סעיף נקבע: "המכה אדם, נוגע בו, דוחפו או מפעיל על גופו כוח בדרך אחרת ללא הסכמתו". דעת לנבון

נקל כי "הפוצע חברו" (סעיף 334 לחוק העונשין) הריהו מפעיל עליו כוח ללא הסכמתו.

7. היסוד הנפשי

סח. באשר לרושדי, עלה בידי המאשימה להוכיח בראיות נסיבתיות את התקיימותו של היסוד העובדתי של העבירות על-פי סעיפים 186(א) (החזקת סכין שלא כדין) ו-335(א)(1) לחוק העונשין (חבלה או פציעה בנסיבות מחמירות). באשר להחזקת סכין שלא כדין - העבירה הינה עבירה התנהגותית, ללא דרישה של כוונה. ככל עבירה התנהגותית, היסוד הנפשי הנדרש לקיומה הינו מודעות לעצם טיב המעשה (ההחזקה) ולקיום הנסיבות (היות ה"דבר" המוחזק סכין). שימוש בחזקת המודעות הכללית היא אחת הדרכים המקובלות להוכחת היסוד הנפשי. היא מתקיימת בעניינו, ורושדי לא עורר ספק סביר באשר להתקיימות חזקה עובדתית זו. באשר לגרימת פציעתו של סלים על-ידי רושדי, באמצעות הסכין אותה נשא, הרי מדובר בעבירה תוצאתית, בה חזקת המודעות הכללית כוללת אף מודעות לאפשרות גרימת התוצאות הטבעיות העשויות לצמוח ממנה. בע"פ 273/14 מדינת ישראל נ' פארס (פורסם בנבו, 23.12.2014) הוגדרה חזקה זו כ"חזקת כוונה", על-פיה אדם מכוון לתוצאה הטבעית של מעשיו. נאמר שם כי "אדם הדוקר את חברו בחזהו, מתכוון, על פניו, לגרום לחברו פצע דקירה בחזה, על כל המשתמע מכך". אף לגבי עבירה זו לא עורר רושדי ספק סביר באשר להתקיימות חזקה זו לגביו. המסקנה הינה כי המאשימה הוכיחה לגבי רושדי כי התקיים היסוד הנפשי לגבי שתי העבירות נושא כתב האישום.

סט. באשר לשאדי - הוכח בראיות קיומו של היסוד העובדתי בעבירת תקיפה סתם. היסוד הנפשי הנדרש הינו מודעות לטיב המעשה ולקיום הנסיבות, ואף אלו הוכחו מכוח חזקת המודעות הכללית.

8. התוצאה

ע. הנני מרשיע את הנאשם מס' 1 בביצוע עבירת פציעה כשהעברין מזוין - לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, ובביצוע עבירה של החזקת סכין שלא כדין - לפי סעיף 186(א) לחוק זה.

הנני מזכה את הנאשם מס' 2 מהעבירות של פציעה כשהעברין מזוין והחזקת סכין שלא כדין, ומרשיע אותו בעבירה של תקיפה סתם - לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

ניתן היום, י"ד אייר תשע"ה, 03 מאי 2015, במעמד הנאשמים ובאי כוח הצדדים.